

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adtnak vissza.

KÖZÉRDEK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttér sora 15 kr.

Színművészetünk.

Nem olyan régen volt. Még most is élnek egyének, kik annak a kornak mizeriáit látták s érezték minden keserűségét. A magyar művészet bujdosott s „nem lelő honját e hazában!” A magyar muzsa gyermekei az előítélet szemeiben egy színvonalon állottak a társadalom esletjeivel s nem a megaláztatások hosszú sora volt a legrosszabb, mi sorsukat martyrumsággá tevő. Az ihlet fenséges költészetét porba rántá az éhenhalás keserű prózája.

Azóta változtak az idők. Az addig földönfutó számára tündéri paloták emelkedtek. Az ország szive megdobbant s meleg hajlékot talált benne színművészetünk. Vörösmarty, Katona, Szigligeti és más nagyok jambusai ékes falak közt menydörögnek; magyar dal gyújtó varázsa rázza föl ott sokaknak alvó szívét, míg emitt lágyabb akkordok synfoniaja ringatja a lélek szendergő vágyait.

A kulturának ez egyik leghatalmasabb tényezője három hatalmas intézetnél teljesíti elhivatását a magyar fővárosban. Vidéki nagyobb városainkban: Kolozsvárt, Debreczenben, Aradon s még nehány helyen szintén felváltá a mozgó sátor a kőház, s a közönség feles számmal ki is mutatja iránta érdeklődését. De elszomorító az a tapasztalat, mit e kis körön kívül a nagy magyar közönségnél szerezhettünk. A régi fájdalmas fölajdulások most is föl-fölujulnak; a régi nyomorúságnak el nem enyészett sulya most is megbénítva tartja a magyar művészet vergődő szárnyait. A vidék közönsége tartózkodó magaviseletet tanúsít ma is Thália vándor gyermekeivel szemben,

és ez onnan van, hogy népünk ma sem tud még a művészetnek kellő értéket tulajdonítani.

Pedig a művészet ez ágának, még ha nem is áll az mindenütt abszolút színvonalon, kiszámíthatatlan erkölcsi, társadalmi haszna van. Fejleszti az ízlést, nemes élvezetet nyújt a mindennapi foglalkozásban kifáradt kedélynek, megkedvelteti az irodalmat s nagy morális igazságok iskolájához szoktatja a közönséget.

A mi közönségünk ma még a legtöbb helyen nem veszi számba ez előnyöket. Vétkes közönyt mutat, a mi nagy mértékben elszomorító. Régóta tapasztaljuk, hogy különösen ebben a mi szerény kis városunkban a színművészetnek megfelelő helye nincs. Még akkor is alig van, mikor a színház látogató közönség számát a főiskola ifjúsága is növelheti.

Gyakran megtörténik, hogy egyes kiváló művészek különböző okok mián, de mindenesetre kényszerítő okok hatása alatt vándor utra kelnek s vidéki városainkban hívják és kérik támogatását annak a nemzetnek, melynek dicsőségére életüket szentelték. Mert azt senki sem fogja tagadni, hogy az a törekvés, mely a magyar művészet fejlesztését célozza, a nemzetre hoz dicsőséget.

Es mivel találkoznak a nemzeti kultúra e szegény katonái? Legtöbbször üres házzal, kislelkű közönnnyel, a mi még sulyosabbá teszi a nyomor által amugy is megpróbált sorsukat.

Nem emlékszem, hogy mióta enyedi polgár vagyok, lett volna itt szintársulat, mely deficizittel ne távozott volna. Vagyha az nem következett be az az irgalmasok házalásának eredménye volt.

Mi ennek az oka? Tán azok a szegény legények könnyelműen élnek, pazarolnak? Hát itt ugyan bizony mit tudtak volna pazarolni? Hiszen a gázsíjok sem kerültek be.

Egyéb itt a baj jó uraim! Tudtommal a kuglihelyiségek igen nagy látogatottságnak örvendenek, de arra, hogy egy Szakáll Antal, vagy egy Polgár Gyula művészetét támogassuk pénzünk nincs.

Ez baj, ez elszomorító körülmény.

Jöjjen kötéltánczos, panoráma, szemfényvesztő s mit én tudom, mi egyéb, verjék a nagy dobót úgy, hogy fülhasító zsvajját reszketve zuga vissza az Órhegy megvénült orma, azt szívesen látjuk, ez nem hal meg éhen nálunk sem. Megnézzük az elefántokat többször ha lehet, pedig — szó köztünk maradjon — elefántokat itt minden időben láthatunk s még gonosz száju krokodilt is, de a szárnyas ló ránk nézve vonzerővel nem bír; annak hajléka hadd maradjon pusztán, semmi gondunk reá!

Hej! nem jó ez így én édes jó népem! Van abban a te közönyödben egy kis önítélet, melynek megváltoztatására, jó ideje volna már lankadatlanul törekedni!!! Sz—ő.

Gyulafehérvár-zalatnai vasut.

Bármily gazdag legyen a természet kincseiben ma valamely vidék, e kincseknek csak csekély része képezi a gazdagság forrását, ha e vidék el van zárva kellő közlekedési utak hiánya miatt a nagy világ-piaczótól, — vagy pedig oly hiányos és kedvezőtlen utjai vannak, hogy a szállítás ára maga egy tőkét emészt fel.

Stach Frigyes lovag, cs. és kir. építészeti tanácsos, bécsi lakos egy, vármegyénkire nézve rendkívül fontos vasut tervezetét készítette el, t. i. Gyulafehérvárról Kisfalud, Sárd községeken keresztül, Magyar-Igert egy kis szárnyonallal egybekötve, fel Zalathnáiig. E terv oly fontos, hogy méltó kiséssel foglalkozni vele.

A mint tudjuk, a zalathnai völgy egészen, — attól balra N. Almás és Nagy-Ág vígége, — jobbra pedig Bucsum, majd Verespatak a leggazdagabb s a legváltó-

TÁRCZA.

Emlékezés Nagyenyed pusztulására.

(1849. január 8.)

Szilágyi Farkastól.

Izen szerencsétlen emberek nyomorát leírni nem lehet. Eme nyomornak, eme szenvedéseknek mértéke a képzeletet meghaladja. Bámolni lehet, hogyan volt lehetséges olyan helyzetet elviselni, melyben ama szerencsétlen emberek jutottak volt.

Egy nagy rész nem is bírta el.

Megfagyott, elpusztult ott a vadon erdő sűrűjében s testét felemésztették az erdei vadak.

Miután Nagyenyed eme pusztulását mutató rajzom a szállóhegyekbe és erdőbe menekült egy-kétezer ember helyzetének, legalább valamennyire ösmertetése nélkül igen hiányos lenni, megkísérlem azt erőtelen tollammal, olvasóim előtt némileg ösmérhetővé tenni.

A semmivé tett, a vonagló városról, kevés időre vegyük le tehát tekintetünket s nézzük meg mik történtek eme napokban Enyed szálló hegyeiben és a közeli erdőkben.

A Bethlen főiskola tulajdonát képezett Körtvéfai szálló aljában, a ref. temető felett közvetlenül, akkor még egy sajtó szin volt. Főleg azok közül, kik a Várszeg utcében laktak, eme szállóba és eme sajtó szinbe, több rendben sokan menekültek. Azért húzódtak ide, mert közel értek, aztán meg mert innen a városban történeteket figyelemmel kísérhették és mert remélték, hogy innen Torda felé menekülhetnek.

Menekültek is sokan, de maradtak is sokan.

Maradtak azok, kik még mindig remélték, hogy

Tordáról magyar katonaság érkezik, mely a szerencsétlen várost attól a borzadalmas népártól megszabadítja, biztonságba helyezi. Vagyoncskájoknak egy részét megmenethetik s hajlékaik el nem pusztult részében, bár minő nyomorúsággal kitelelhetnek.

Csak miután mely szomorúsággal győződtek meg, hogy eme reményt lelkükben hiában táplálják, határozták rá magukat többen, hogy távozzanak s menekülést kíséreljenek meg a régi Aranyosszék magyarok által lakott falvaiba vagy Tordára.

Kik későbbben távoztak, azok egy része a sajtó szinbe húzódtak, hol legalább az élesen metsző, a velőt fagyraló szél ellenében valamennyire védve volt; a főleg férfiakból álló másik része a szabadban őrt állott s figyelemmel kísérte a városban történeteket. Akadtak közülök olyanok is, kik éjjelenként a hozzájuk legközelebb fekvő városrészebe belopoztak s házuából ruha felét, kamráikból valami enni valót szedtek össze s megrakodva tértek vissza.

Hogy tüzet gerjesszenek arról itt szó sem lehetett, miután az elvadult ellenség tömegeitől alig 1—2 száz ölnyi távolban tanyáztak. Az oláhok látták is őket. A városból néha golyókat is röpítettek feléjük, melyek jobbról-balról sivitva haladtak el mellettök, de ellenök rohamot nem intéztek.

A folytonos veszélyben forgó eme tanya végre néptelenné vált. Csak a sajtó szinben marapt 20 ember, többnyire nők, gyermekek. Ezeket, minden valószínűség szerint 11-re virradó éjjel az oláhok meglepték s egytől-egyig megölték. Azért hihető, hogy az e helyen meglepettetek elsőtől az utolsóig megölték, mert az enyediak közül nem akadt ember, ki a körtvéfai sajtó szinben véghez ment mézárásról valami részletet elbeszélő tudna vagy tudott volna.

Tény, hogy e helyen 20 embert öltek meg, többnyire nőket, serdülő leányokat, gyermekeket. Borzasztólag eliorzult hulláikat Irimia Vaszilika, Ozilika Dumitru

s társaik jan. 17—18-án szállították onnan le s hányták be a Vár mellett, az Uj kollégium átellenében volt nagy méz vermekbe.)

A „Lövé szin” és „Hosszu” nevű szálló hegyek szintén a város közvetlen közelében fekszenek; ettől éjszaknyugoti irányban.

Eme szálló hegyeket, a katasztrófa első éjjelén azok népesíték be, kik a Magyar-tarza nyugoti során laktak s a „Kápolna” dombra nyuló telkeiken menekülhettek.

A menekülők eme hegyekben nem ütöttek tanyát mert olyan pásztorlak, vagy sajtó szin, mely körül csoportosulhattak volna itt nem létezett. Rövid időre terjedő megállapodás után mentek tovább a „Bükkös”-be, mely közvetlenül a „Hosszu” nevű szállóhegy végében kezd terülni.

Ezen szép erdőrészt csakhamar megtelt, többnyire az intelligens osztályhoz tartozó menekülőkkel kik tizével-huszával, legcekevényebb rend, vagy tervszerűség nélkül bolyongtak, mint Jakab Elek írja „Erdélyben szibériai télben, a milyenre nem emlékeznek az emberek.

Ruhátlan anyák legtehetősebb gyermekükkel karjaikön s a máskettő, három által mozgásukban akadályozva vánszorognak a holdvilágos éjjelben, néhol 1 m. magasságig emelkedő, keményre fagyott hóban, melyet ember lába még nem taposott, melybe ha a szerencsétlenek lábai behatoltak, csak erőfeszítéssel emelhetők ki, hogy egy más lépést tehessenek előre. Emez édes anyák kétségbe esett segély után kiáltozásait és a szerencsétlen gyermekek szívet rázó sikoltozásait viszhangozza a vadon erdőség mindenfelé.

Megpihenni nem lehet senkinek, mert hó es hó mindenütt, melyre ha válaki leereszkedett, nyákiig merült bele. Tehát mennek tovább irány és cél nélkül. Meg-

*) Muzsnai István enyedi polgár és Irimia Vaszilika szemtanuk közlése alapján

zatosabb bányatermények székhelye. Kénkovard, rézkovard, tellur, arany, ezüst, ezinóberéz, barna kő, különböző kénvegyületek, — fészkenként malakhit, bőséges és változatos minőségű épület- és faragványoknak való kő, mész, stb. képezik többé-kevésbé jövedelmező vállalkozások tárgyát, melyek nagyobb része azonban a kellő szakértelem, részben a kellő pénzbefektetés hiánya miatt vagy éppen nem, vagy keveset jövedelmez.

Ott vannak a r. kath. püspökség, a kir. kincstár, az egyes községek, volt urbérések s magánosok erdei, melyek bőséges és kitűnő minőségű tűzi-, épület- és dongafát, puha- és tölgytáplát adnak s jól kezelve, jól szállítva, messzevidéket képesek ellátni s kereskedésre is alkalmas anyagforrást képeznek.

Am a közlekedés nehézsége meglehetősen elzárja a szép és gazdag vidéket a világtól, mert ámbár a vármegye, az állam sokszori segélyezése mellett, költséges közlekedési utat tart fenn, — de mert a szilárdabb építkezésre elegendő anyagi ereje nincsen, a meg-megáradó vizek szakszerű megakasztják a rendes közlekedést egy-egy utrészlet elmosása, vagy a szikla törmelések reá hordása által.

És különben is azok a lassan ezamogó, nehány mázsát vivő havasi ökörfogatok a nagyobb vállalkozás tömeges szállítmányait nem bírják s a mit el is bírnak, oly sokba kerül, hogy a szállítás nem fizeti ki magát nagyobb távolságnál. Viszont a nagyobb gyárak köztél nélkül alig lehetnek el. Már pedig a köztél csak olesó szállítás mellett fizeti ki magát, e nélkül pedig gyárak nem épülnek, gyári vállalatok nélkül pedig a zalathnai völgy gazdagságának forrásait nem lehet megnyitni.

El kell gondolnunk még azt is, hogy Abrudbányának s Topánfalvának messzeterjedő vidékén mintegy 60,000 lakos van, melynek egy része folytonos jövésmelésben van, különböző tárgyakat, yers terményeket szállítva le s iparcikkokat, gyári termékeket, gabonát, konyhafőzeléket, bort, mustot szállítva fel.

Igaz ugyan, hogy Abrudbánya képezne egy vasut legjobb állomását, hova a hunyadmegyei és torda-aranyosmegyei utak összefutnak a zalathnai völgyi utvonallal. Amde ez utvonál, mely Zalathnától kezdve mintegy 26 kilométernyit tesz, részben csak fogaskerekű rendszer mellett volna létesíthető, a mi kilométerenként 55—60,000 frt költséget igényelne, ennyit pedig csak nagyon népes, munkás vidéken, hol nagy forgalom s nagy termelés van, lehetne áldozni, mire egyhamar nincs kilátás. A mint tudjuk, a fogaskerekű rendszert legalább is 7 kilométer hosszban kellene ugyancsak meredek oldalokon alkalmazni s még hozzá egy 550 méter hosszú alagutat is építeni, s ezek költségét alig fedezné $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ jövedelem; ily vállalatra pedig aligha találkoznék tőkepénzes, ki a szép és regényes vidék iránti lelkesedésből millióit ide áldozná egy szebb jövő sejtelmében.

Ennélfogva értjük, hogy Stach Frigyes lovag csak a lehetőség korlátai között maradván, lemondott az Abrudbányára vezető fogaskerekű vasutról, a mi pedig minket s különösen a turistákat nagyon boldogította

volna, — hanem megmaradt a Zalathnától vezetendő, mintegy 40 kilométert tevő vasutal.

Igaz ugyan, hogy ily módon a népességnek s az áruszállításnak mintegy fele vehető csak a jövedelem számításánál, — de még is elég nagynek nevezhető az a mennyiség is, mely minden valószínűség szerint megmaradna a vasut részére.

Amint tudjuk a gyulafehérvár-zalathna-abrudbányai ut a legjáratott törvényhatósági utak egyike, melyen a forgalom a népesség szaporodásával s a különböző vállalatok létesülése esetében természetesen növekedni fog. Biztosra lehet venni, hogy átlag naponta 100—150, sőt néha 200 fuvar közlekedik. Az ezek által szállított áruk tesznek egy év alatt legalább is 100,000 métermázsát mely vasuti forgalom esetében még 50%-al könnyen emelkedhetik. Ugyazintre figyelemre méltó személyszállításra is lehet kilátás. Mindezek után a jövedelem 27—30 ezer frtra számítható. Nem rendkívül nagy, az igaz, — de más vonalokkal egybevetve olyan, hogy ha az érdekelt községek és birtokosok megfelelő áldozatra készek lennének, megfelelő terület, építési anyag felajánlása, vagy törzsrészeinek vásárlása által, s feltéve, hogy a pályaházak stb. szolidul, de a viszonyoknak megfelelően egyszerűen, fából építtetnének, mi kétségtelenül kevés kiadást okozna, — a tervezett pálya nemcsak jó eszmé képpen lebegne szemünk előtt, hanem a valóságban is megláthatnók a tüsszögő gőzparipát, amint e szőlőkoszoruzta dombok s kőszőlő lombos erdők szép vidékén átrobogva, a most oly csendes vidéken új életet, új keresetforrást segítene felkelteni s fenntartani.

Mi, vármegyénk közigazgatási fejlődése szempontjából rendkívül örvendének, ha Zalathna, különböző kincsekben gazdag, szép vidékét a haladó világgal szorosabb összeköttetésbe láthatnók mielőbb. Ehez természetesen pénz, szakértelem és áldozatkészség kívánatik ugy a vállalkozók, mint a közönség részéről. B.

A minta adókövető bizottság.

(A műbor.)

Mindannyiunk előtt ismeretes dolog hogy a műbor mennyire rontja a valódi bor értékét.

Annnyira vitte már ez egészséget rontó pancs, hogy némely vidéken kancsal szemmel nézik a legtisztább bort is a vendégek, s félve veszik szájukba, mivel erős bennök a kétség annak valódisága felől.

Sőt némely vidékén hazánkunk mint például Erdély, annyira jutottunk, hogy egyes városok már azáltal is megmételtyezik a bort, ha csak keresztül viszik rajtuk.

Például Gyulafehérvár: az erdélyi Hegyalja gőcpontja oda jutott a műbor gyárosok kegyelméből (?) hogy a Rózsamál, Czelná, Sárd, Magyar Igen, Boros Bocasárd stb. kitűnő bort termő vidékek bortermelői drága pénzért sem viszik Gy.-Fehérvárra a bort s nem adják ott vasútra, hanem inkább elviszik messzebb fekvő Alvincz vagy Tóvisre, mert félnek, hogy boruk jóhírnevén ejtenek csorbát, ha Gy.-Fehérvárnak a műborgyárosok által megmételtyezett levágójával érintkezésbe jő az ő szűz boruk.

történt, hogy több óráig tartó fáradságos és szenvedés telyes koborlás után némelyek az erdő ama pontjára kerültek vissza, honnan elindultak volt.

Rendes táplálkozásról szó sem lehetett, mert alig hozott valaki magával valami enni valót.

A nagy hó és kemény fagy miatt gyökérhez és fárgyhoz is nehezen lehetett jutni. Vizet sem lehetett találni, mert a forrásokat is komény hóréteg fődte s senki sem tudta tájékozni magát, hogy azokat, mely ponton keressse. Valahányszor menekülő csapat más menekülő csapattal találkozott, mindannyiszor megújult rémület vett erőt a szerencsétlenek lelkén, mert kölcsönösen azt hitték, hogy oláhok törnek rájuk. Néhol terében levő nő a szülés fájdalmait vesznek erőt a nagy fáradság és iszonyu lelki rázkódás miatt, Gyermekeit rövid idő alatt megszüli, testén levő valamely rongy darabba bebonyálja, s rokona, vagy valamelyik jó embere karja által támogatva megy tovább.

Némelyek a fáradság és hideg miatt elhullanak s a halál álmába merülnek. A még életben maradtokat bucsut vesznek tőle s mennek tovább. Némelyek lerogynak. Lábaik nem bírják többé.

Akadnak az izmosabb férfiak közül jó emberek, kik eme gyámoltalanokat hátokra emelik s viszik magukkal tovább. Így vitte pl. Nagy Pál timárnester Virágháti Juditot később Horváth Ferenczét hátán hosszasan. Édes apák, édes anyák karjaikon emelt s ez okon pihentebb gyermekeiket az alótabbakkal cserélik fel s ezekkel karjaikon vánszorognak tovább.

Erősebb idegzetű férfiak pihenésre határozzák magukat. Bizonyos ponton félre hányák tehát a havat. Egyiküknek felső jutatul terítik, kettő-hárman rádőlnek, a többi felső ruhájával pedig takaróznak. Mire felébrednek nem bírnak felkelni. A bundák szélei a testek melege által felolvasztott hóhoz fagytak. — Valahogyan felszaggatják

de az aláterített ruha darabot már épp nagy munkával bírnak a földtől elválasztani s mikor ez el végre sikerül, olyan mint a kifeszített szalonna. Sehogy sem akar többé a testhez lapulni. Így járt pl. Zoltan János ügyvéd a Bükkösben. A hátán levő paplant melyel hazuról menekült alul terítette, s hárman rajta elaludtak. Mire felébredtek, a csont keményre fagyott paplant jó ideig nem tudta testére idomítani. Annnyira neveltség jelenet, hogy képes volt a nyomorúság amaz embe-reit tartósan derült hangulatba hozni.

(Folyt. köv.)

Nyári éjjel.

Büvös, édes pillanatok szállják meg a Kalotai Imre lelkét. Szemeiről tova rebben az álom a gyönyörű júliusi éjszakán. Oda hagyja szobáját, tikkasztó levegőjével együtt s a lépcsőken lesiet a parkba. A platanok által szegélyezett uton sietve halad a „sziget“ felé. Minden csendes, néma ott. Még a malom kerekék csattogása sem hallatszik. A habok csendes csókokkal mondanak köszönetet a küllőknek, hogy nem törték szilánkokká, gyémánt cseppekké és sietve futnak tovább. A százasos hársfák alatt is csend vár Kalotayra. A délszaki növényekkel kirakott csoport fázósan suttogtak össze a setét alak láttára. Imre rájuk sem ügyelve, kilép a folyó meredek, omlás partjára. Elnézi a viz túl partján levő gondolatfárasztó síkságot. Alig van rajta egy bokor, fa, csendes mezei tanya. Ott is néma minden.

Kalotay összefont karokkal nézi. Bámúlja azt a titokzatos, nagy hatalmat, melyet éjszakának hívnak. Ön feledten, gyönyörrel elteve, messze behajlik a folyó felé, nézi a mindent elborító árnyakat, melyek előtte ingadozva tűnemenyes játékok folytának a víz színén. A mi csak vágy, álom, hevülés van, az mind megszállja lelkét s édes bódulattal tölti el.

És ez ellen nincs orvosság?

Hála dr. Wekerle Sándor ő excellentiájának, hogy gondoskodtak adókövető bizottságról.

Most azonban, mint egyszerű szaklap munkatársa, csak arra kérem t. olvasóim, legyenek szívesek figyelemmel olvasni, e hallatlan és páratlan esetet, amely hogy szóról szóra így történt, arra erdélyi szavamat adom.

Az adókövető bizottság országszerte összeült a békés polgárok keserves keresményének egy nem megvetendő részére teendő mindnyájunk által érzett súlyos kezét.

Igy történt ez Erdélyben és Gy.-Fehérvárott.

Hogy az adó nagy s iparkodik mindenki kevesebbet fizetni, mint ami ki van rá vetve ez köztudomású titok.

Hogy egyesek ilyenkor némi csekély eredményt érnek el, ez is bizonyos, de ami most következik: az mégis páratlan!

Gyula-fehérvár egy műborgyárosa: Grün Náthán a reá kirótt adóba csak belenyugodott volna, de igen bosszantotta a műborgyáros cím, mely ellen erősen tiltakozott is.

Az adókövető bizottság érdemekben gazdag, tapintatosságáról, páratlan igazságosságáról általános ismert elnöke Vada di Geigely sárdi birtokos ki a vidék minden egyes polgárát ismeri, s ki a polgárok adófizető képességét behatóan tanulmányozza, kimutatta hogy G. N. csakugyan műborgyártó s kéri a bizottságot, hogy miután a reá kirótt adóalaplul felvett 2500 frt jövedelem igazságtalan s a valóban megem felel legyen kegyes G. N. műborgyártó adójának alapjául sokkal igazságosabb és a valósnak megfelelőbb 5000 frt. az az ötezer frt jövedelmet felvenni.

És így történt. (Éljen! Szerk.) Vajha minden vidék adókövető bizottsága ily nemesen gondolkozó elnökkel áldatnék meg a Mindenható által! akkor némsókára kiirtatnék a féreg, mely csak rája és pusztítja a tisztességes ipart. „V. L.“

Levelezés.

Krakkó 1890. júl. 2-án.

Tekintetes szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy becses lapjában egy kedélyesen eltöltött estéről, jobban mondva éjjről szóljak.

Ugyanis jun. 29-én sikerült nyári mulatságot rendeztek Krakkóban a „Csengő“ kies völgyében. Bodor Lőrincz elnöklele alatt. Brunner Károly, Szontagh Elek és Bürger Lipót, a 48-ban legyilkolt magyarok nyughelyét megjelölendő sírkő alap javára.

A mulatság vig kedvben, egész a hajnali óráig tartott.

A négyeseket 26—30 pár táncolta. A jelen voltak közül sikerült a következőket feljegyznem. Asszonyok: Balogh Józsefné (Czelna), Brunner Károlyné, Bodor Lőrinczné (Krackó), Csécs Andrásné, Korbuly Ignaczné (Gy.-fehérvár), Csávásy Józsefné, Imreh Károlyné (Magyarigen). Tókos Sándorné (Vajasd), Szöllösi Károlyné, Veress Sándorné (Sárd), Albert Elekné, Lukácsy Viktor-

Eszébe jut a mult. Mikor először állott itt.

Mikor véghetetlen fájdalommal megátkozta itt Vándát, ki életéből annyi napot rabolt el. A kit itt temetett el oly mélyen, hogy maga az istenség sem tudná többé feltámasztani. Itt dobta reá a göröngyöket, a kinzó emlékeket, s ő a gazdag, a hosszú küzdalomból nem tartott meg mást, mint büszke álmainak ködös rongyait, reménye zászlajának foszlányait.

S amig ezek jutnak eszébe, homlokán az erek majd kipattannak. Ajkainak nem tud parancsolni most sem mint nem tudott akkor. Akkor, mikor itt vitatkozott az a fantommal.

— Ejh, Vanda, tudd meg, hogy soha sem fogom dicsőségemnek tartani, hogy szentédnek, istenednek nevezted s enyém voltál. A napokat, miket veled töltöttem, kitörölöm emlékemből. Nem fájdalmat, de szánalmat érzek irántad, ki meg loptad lelkemet, s hitványabbul cselekedtél az utca porában fürdő verebeknél. Azok is az ég felé repülnek, de tisztaságukat a föld porában keresik. Azt hittem angyal vagy, s eljárásoddal bebizonyítottad, hogy az alvilág setét szellemei közé tartozol. Csalódlod, ha azt hiszed, hogy te uralkodol most is éjszakáim felett! Most már nem a setétség, hanem azután is a világosság, ha bíborravatálnál, rózsákba öltözve meghalt a nap. Irtozatosan csalatkozol, Vanda s csalatkozzál haláloednak órájáig. Mert tudd meg; te élvorár, ideg rendszer nélküli nő, hogy reményem zászlóját kifoltoltam már s büszkén állok az élet nagy tengere előtt. Nem én hanem te haltál meg Nem én állok szárnyatörötten, hanem te. Nem én buktam az örvény ásító torkába, hanem te. Én diadal ittasan állok felette. Lelkem újüdvől hevül, szívem közeledő gyönyöröktől reszket, s benne új álmok lénylenek. Érzem hogy az elveszeit menyorszáz visszaköltözött szívembe. Érzem, hogy most szeretek csak igazán . . .

A férfi az utolsó szavakat hangosan, majd nem ki-

né, Nagy K. dek), Freudl tagh Elekné (Krackó), Bal Irén és Emm Berta, Málé és Lukácsy Irén Tókos Margit Erna és Leon Rózsika és G. Szeréna (Boc Fekete Károly né (Krackó)

10 órak rák Bodor L. egybegyült tártólásáért. Viktor Bodor nér és nővéré jelenvolt leány ner Károlyné jelenvolt urak

A vacso a hegyaljai s a Gyuricza ze

Valóban nyoknak nincs követném em legény, Dunán ezentul. Hja lehetnek!!

Nem m nök, névszerin Kati és Szont magyar vende mozták el. E ször vagyok E fogom. Adjon alján!! A sze

— Az e a Kolozsvár a egyházakban legkisebb mér egyházkerület igénybevévésé kezdte működ. Javasolja a l és iskolai pé a lelkesek f tanítók fizetés tanács elé ter — A fe nap délután re hívjuk olvasó s kérjük, hog

álta ejtette l észre, hogy már a fák ca szürkület volt napos nap, a édes jelen, A bársnyos heg a reggelt kiro sen, elhalóan

— Szer

A r a n k a m, momra. Szerem minden nemes lelked gondolkozol r mint én te ró mint téged b hallani örök mély hirdrti, szép ajkaidat, retlek ugy, n Epedezem ut vagy a szarva ohajtom egy

Kalotay ával bevont s gyogó arez, ton aratók s nótáját:

né, Nagy Károlyné, (M.-Igen), Jakab Károlyné (Benedek), Freudl Gyuláné (M.-Igen), Mezey Gergelyné, Szontagh Elekné (Krakkó), stb. Leányok: O. Veres Kata (Krakkó), Balogh Giza, Berta és Vilma (Czelna), Henter Irén és Emma (M.-Bénye), Bodor Irma (Krakkó), Szöllösi Berta, Máli és Anna, Veress Blanka és Málka (Sárd), Lukácsy Irén (M.-Igen), Grof Stádion Paula (M.-Igen), Tókos Margit (Vajasd), Zuchtrigel Anna, Bürger Regin, Erna és Leona (Krakkó) Tóth Irénke (Enyed), Korbuly Rózsika és Gábril, Bőjtke Ilonka (Gy. Fehérvár), Bürger Szeréna (Bocsárd), Salamon Berta és Hermina (Krakkó) Fekete Károlyné (Gáld), Király Kálmán és Kovács Jánosné (Krakkó) és többen.

10 órákor vacsorához ültünk, midőn is a tosztok sorát Bodor Lőrincz r. b. elnök nyitotta meg éltetvén az egybegyült társaságot, köszönetet mondván a szent ezél pártolásáért. Felköszöntöket mondtak még: Lukácsy Viktor Bodor Lőrinczre, nt. Tókos Sándor Bodor Lőrincz-nér és nővére Veress Katira, Benedek Károly s. pap a jelenvolt leányokra, Csávásy Bedőházi, Bedőházy Brunner Károlynéra, Bodor a lányokra, Lukácsy az enyedi jelenvolt urakra, Bedőházy Szontaghrára, stb. atb.

A vacsora lefolyása alatt, kiváló élvezetet nyújtott a hegyaljai szép lányok és jelen levő fiatal urak éneke a Gyuricza zenésítésére mellett.

Valóban igaza van ama nótának: „Hegyaljai leányoknak nincs párja” stb. Ha nem volnék már agglegény, követném eme nótának további szavait, hogy: „Magyar legény, Dunán innen Tiszán túl Hegyaljáról házassodjál ezentul.” Hja, de így... bárcsak még egyszer 20 éves lehetnék!!

Nem mulaszthatom el megemlíteni, hogy a krakkói nők, névszerint: — Brunnerné, Bodorné és nővére Veres Kati és Szontaghné — az egybegyült társaságot igazi magyar vendégszeretettel fogadták és szívéllyességgel halmozták el. E páratlan vendégszeretet engem, ki mostelőször vagyok Krakkóban, meglepett és ezt feledni nem fogom. Adjon az Isten sok ily sikerült majális a hegyalján!! A szerkesztő urnak alázatos szolgálja

a „KÖZÉRDEK” egyik régi előfzetője.

VEGYES HIREK.

— Az erdélyrészi kongrua rendezése tárgyában a Kolozsvár a következőket jelenti: Az erdélyi róm. kath. egyházakban tudvalevőleg a papok és tanítók díjazása a legkisebb mértékben sem felel meg az igényeknek, az egyházkerület ez állapotot a hívek áldozatkészségének igénybevével akar segíteni. A kongrua-bizottság megkezdte működését. A bizottság tegnap gyűlést tartott. Javasolja a hívek önmegadóztatását. Ebből egy egyházi és iskolai pénzalap létesíttetnék s fedezetének belőle a lelkészek fizetése s a gimnáziumi és iskolai tanárok, tanítók fizetéseinek megjavítása. E javaslat az igazgató tanács elé terjesztetik.

— A fedett táncz helyiség javára ma azaz Vasárnap délután rendezendő nyári tánczvizgalmra ismételve felhívjuk olvasó közönségünk és e város lakóinak figyelmét s kérjük, hogy minél tömegesebb megjelenéssel méltá-

áltva ejtette ki. Maga is felriadt tőle, s nem is vette észre, hogy virrad. A nap koronája fényét oda vetette már a fák csucsaira, míg alatt a kanyargó ösvényeken szürkület volt még. Fenséges látvány! Az éjjel után a napos nap, a halál után az élet, a keserű múlt után az édes jelen, Áhítat szállja meg az Imre lelkét s „amint a bársonyos hegyek, napsugaras völgyekben megszólalnak a reggelt kirdető harangok villogó tornyaikból, ő is édesen, elhalóan suttozja:

— Szeretni foglak mindörökké én angyalom, jó Arankám, ki az éjszaka után nappal teremtettél számomra. Szeretni foglak lelkem minden vonzalmával, szívem minden dobbanásával. Aldani foglak, hogy szép és nemes lelked legszebb ékszerévé engem tétél, ki ép úgy gondolkodol rólam álmatlan éjjeleken, napos nappalokon mint én te rólad, én drágám! Nem ismerem más ezélt, mint téged boldogítani én szépséges Arankám. Aztán hallani örökké hangodat, fehérgalamb édes turbékolását mely hirdíti, hogy szeretsz. Iátni szeretném mosolygó szép ajkaidat, nevető szemed, szépséges szép arcod: Szeretlek úgy, mikép nem szeretett senki, s nem fog soha. Epedezem utánad, mint a fanatikus muzulmán Mekka, vagy a szarvas a hives patak után. Pokoli szomjúsággal ohajtom egy csókotat... Arankám!...

Kalotay úgy nézett ki e perczben, mint egy glóriával bevont szent. A nap sugaraival behintve s az aragygó arc, meg az üdvösség tengerében fúrdott. Az uton aratók siettek munkára. Utánuk dudorásza azok vigmótáját:

Harangoznak délre,
Megy a pap a lére...

Elekes László.

nyolják a fedett helyiség létesítésére alakult és városunk intelligens ifjuságát felölöl állandó bizottságnak csak elismeréssel fogadható törekvését, mert hisszük ha a társadalom az alap megteremtésének a kezdet nehézségeit leküzdí a város tanácsa sem fog késni, hogy a még hiányzó alap előteremtésével a közönség és város e rég érzett ohaja és szükségének már a legközelebbi időben megfeleljen.

— Öngyilkosság a feyházban Lőrincz János feyence, ki mult hó 20-án szállítottat be nővérenek meggyilkolása miatt az itteni letartoztatási intézetbe f. hó 18-án reggel 6 órákor nyakraválójával zárkaja ablakára kötötte fel magát — eredményesen. Az öngyilkos feyencz leszállítása napján, rajta elmebetegség (melancholia, buskomorság) jelenléte konstátálva volt, mit a bonczolat is megerősített, chronikus, agyvizkor tetteinek leszállíthatlansága megállapításával. Feyházakban az elmebetegség kisebb fokai nem ritkán észlelhetnek, átlag a feyenczek 2% szenved különböző elmebántalmakban, melyek közt az említet kóralak a leggyakoribb. A szabad életben történő öngyilkosságok túlnyomó része is ezen elmebántalomra vezethető vissza. A természet törvényei mindenütt érvényesülnek.

— A városi rendőrkapitányság figyelmezteti a házi urakat telkeik tisztán tartására. Jól teszi. Mi is követjük példáját s kérjük szépen sziveskedjék az olys megállapodott vizeket, a milyenek a Bethlen utca kanálisában örvendenek a háborítatlan nyugalomnak, másfelől pedig a sétátra ránduló közönség nem egy bájos tagjának orrocskáját facsarják — eltüntetettetni. Igen le volnánk kötelezve.

— Polgár Gyula jeles imitator mult vasárnap előadást tartott a régi városához nagyterembe. Produktumai közül különösen zene szerzők utánzása árult el nagy magas foku művészi erőt. Többi mutatványai is jelesek voltak, de látszott rajtok többé-kevésbé, hogy karzat számára gyakorolta be azokat. Előadásának harmadik részét melyben történetünk nagy alakjait mutatta be a megszámlálható közönség (mert bizony miserabilis sorsa van nálunk a művészek) élénken meg tapsolta. Csak-hogy — fájdalom — a taps nem elég a költségek fedezésére.

— A n-enyedi szabó ifjuság, a helybeli iparos-ifjusági önképző-és betegsegélvő egyeslet könyvtára javára 1890. évi július 27-én a sétátraen zártkörű nyári tánczvizgalmat rendez. Kedvezőtlen idő esetén a következő vasárnap fog megtartatni.

— Pofozkodó tót lutherános papok. A kosztolnai és ó-turai határon levő ugynevezett „Stur” sziklán rövid idő előtt nyári mulatságot rendeztek Baltik turóc szentmártoni ev. püspök tiszteletére. Ott volt a környék tóttsága, köztük Csulik Lajos ó-turai, Trokan Sándor kosztolnai, Barzsek Károly bodfalvi, Stefanik Pál koszarislói és Boór Lajos kvajnai evangélikus lelkészek, dr. Markovics Gyula miavai orvos, mindnyáján feleségeikkel, továbbá Prohacssek medikus, Hornyák ó-turai koresmáros, s még sok más mulatni vágyó ember. A mulatság evéssel kezdődött, ivással folytatódott, melyhez köszöntöket is mondtak. A cigány mikor már jól kihuzta magát, szokása szerint tényezőzni kezdett, Trokan nem adott neki semmit, mire a többi tót felháborodott; a bátor Csulik és Markovics egyegy forintot lendített a cigány tányérjába és oda küldték Trokánhoz, hogy most huzzon a fülébe az ő kontójukra. A banda akkor odament Trokánhoz, a kit előntött az epe és a cigányprimást nyakonvágta, Hanem a cigány sem vette trefára a dolgot, neki ugrott Trokánnak és alaposan felpofozta. Erre Trokán szedte a sátorfáját és nejjével együtt távozott, de Boór utána ment a bandával és maeskamuzsikával kísérte egy darabig. Ezzel megbomlott az egész társaság. A visszamaradtak először Trokánt kezdték becsmérélni. kit a cigány felképzelt, de sógora, Prohacssek, nem tűrhettén a gyalázkodást, szidta a tót papokat, majd neki rohant Csuliknak és megütögette az ábrázatját. Csulik persze visszautögette. A düh most elfutotta Markovics doktort is. ki szintén neki esett Prohacsseknek, a ki torkon ragadta a doktort, a földre taperte s annyira fojtogatta, hogy már elkékült bele. A többi mulatozók alig tudták kiszabadítani körmei közül. De alig, hogy lélegzethez jutott a doktor, botot ragadott s ujra megrohanta Prohacsseket, ki most reververt rántott elő. mely szerencsére nem volt megtötte. Hanem annyira hadonászott a pisztolylyal, hogy Hornyáknak beütötte a fejét. Már ekkor az egész társaság annyira összegabalyodott hogy valamennyien a földön henteragtek. Az asszonyok sikoltoztak, javjeszékelve futkostak ide s tova. Mikor már jól meggyomrozták egymást, a diszes társaság nagy szitkozódva szétoszlott.

— Felvétel a dévai tanítóképezdebe. A dévai állami tanítóképezdebe felvételik minden oly ép testű növendék, a ki 15-ik élet évét már betöltötte s a gimnásium, reál, vagy polgári iskola 4 alsóbb osztályát jó sikerrel elvégezvén, arról nyilvános iskolai bizonyítványt tud felmutatni, azoknak kik ily bizonyítványt felmutatni nem tudnak, felvételi vizsgát kell tenni a magyarnyelv-számítan-, földrajz- és történelemből s legalább annyi ké-

szültséget kell felmutatniok e tárgyakból, mint a középiskola 4 alsó osztályában. Folyamodványok a képezdeki igazgató-tanácsához czimezendők s felszerelendők: a) keresztlevéllel, b) orvosi, c) iskolai bizonyítvánnyal, végül d) egy szülői vagy gyámi nyilatkozattal arról, hogy a szülők (gyámok) a felvett növendék anyagi szükségleteit fedezni fogják. Azok, a kik külön meg pénzbeli segélyben is kívánnak részesülni, kötelesek vagyoni állásukat feltüntető telekkönyvi kivonatot, illetőleg szegénységi bizonyítványt is esatozni. Az így felszerelt folyamodványok f. év aug. 20-ig küldendők be. A folyamodványban kérelmező lakása és utolsó postája pontosan kiirandó, ellenesetben választ nem várhat. Bélyegtelen kiírmek és okmányok csak szegénységi bizonyítvány alapján fogadtatnak el. Azok, kik az intézetbe felvétetnek szabad lakás, világitás, fűtés és mosás élvezetében, esetleg 5—6 frt pénzbeli segélyben részesülnek. A nagyobb foku ösztöndíjak jó magaviselet és szorgalom esetén a felsőbb osztályokban megnyerhetők az esetben is, ha a belépéskor kisebb ösztöndíjat kapott az illető. A kik felvétetnek, tartoznak az intézetbe lépésük alkalmával tankönyvek árába 14 frtot hozni. A tanfolyam 4 éves; a tanítás teljesen tandíjmentes. A felvételi és pótvizsgálatok szeptember 2-án tartatnak meg. Déva, 1890. jul. 12. Hetey Gábor, m. kir. áll. tanítóképezdeki igazgató.

— Nyilvános nyugtázás. A szárazvámvölgyi olvasó kör által f. hó 6-án rendezett tánczvizgalm alkalmával felülfizettek: Bartalus Sámuel, Borhegyi Gyula, Csiky Elek, Csiky Farkas, Z. Zeyk Endre 1—1 frt. Bitai Endre, Keresztes Endre, Konecz Albert, László Kálmán, N. N. 50—50 kr. mit is köszönetünk nyilvánítása mellett vagyunk szerencsések nyilvánosan is nyugtázni. M-sztbenedek 1890 jul. 14. Zeyk Endre biz. elnök. Gvidó Béla biz. pénztárnok.

— Nyilvános számadás. Egy csaknem félszázados kegyeletbeli tartozást lerovandók, 1848 október 28-án Krakkóban legyilkolt magyarok sírjának megjelöléséül emlékkő felállítás czéljából mozgalmat indítottunk meg és működésünket azzal kezdtük, hogy f. évi június 29-án a tervbe vett szent ezél javára nyári mulatságot rendeztünk. A szépen sikerült mulatságból befolyó jövedelem a következő: Összes bevétel 145 frt 60 kr, kimutatás szerinti kiadás 61 frt 06 kr, tiszta jövedelem 84 frt 54 kr. Felülfizettek: Bürger Márton 13 frt 50 kr, Bodor Lőrincz 3 frt, Köblös Miklós 3 frt 50 kr, Bodor Lőrinczné 1 frt, Molnár Gyula ötven krajczár, Freundel Gyula 50 krj. Veres Kati 50 kr, Bodor Irma 50 kr, Ebergényi Mózes (Verespatak) 2 frt, Dózsa Miksa (Enyed) 1 frt. ifj. Veress Albert 2 frt, Seres Atilla 3 frt, Deutsch Mátyás 50 kr, Szánthó Ferencz 50 kr, Lukácsy Viktor 50 kr, Bürger József 5 kr, Bedőházy Béla 1 frt 50 kr, Koperdak József 1 frt 50 kr, Király Sándor 1 frt, Bőjtke Lajos 1 frt 50 kr, Sánta János plébános 50 kr, Korbuly Ignác kir. törvényszéki bíró 1 frt 50 kr, Engel Jágó 50 kr, Csont Károly 50 kr, Jánki Lajos 1 frt 50 kr, Péter Pál 50 kr, Jánki N. 50 kr, Fekete Károly 1 frt, Imreh Károly 1 frt 50 kr, Ajtai Báliut 50 kr, Sükösd Gerő 50, Tokos Sándor 1 frt, Csécs András 50 kr, Barts Márton 1 frt, Balogh Ödön 50, Csávásy József 50, Salamon Simon 1 frt 50 kr, Vadadi Gergely 50 Kozma Gyula 2 frt, Bitay Ferencz 50 kr, Szász József főszozolgabíró 2 frt, özv. Szász Pálné 1 frt, Salmen Frigyes 2 frt, Vadadi Laci 50, Mezei Gergelyné 1 frt, Veres Sándoráné 50 kr, özv. Albert Elekné 1 frt, Metes Mózes 50 kr, Kaufman Jakab (Gyorok) 2 frt, Benedek Károly segédpap 1 frt, Nagy Károly papjelölt 1 frt, Makkai Jenő VIII. g. o. t. 1 frt, Bőjtke Kálmán joggyakornok 1 frt, Péter Károly papjelölt 50 kr, Tarkányi György theol. 1 frt, Sombori Sándor, városi főkapitány 50 kr, Jovian Viktor joggyakornok 50 kr, Szilágyi Farkas ev. ref. lelkész 1 frt, Bürger Lipót 2 frt 50 kr, ml. Barts Ferencz prepost 3 frt, Mihály László kolozsvári orvos 1 frt 50 kr, kenti-lónai uradalmi tiszti kar 7 frt, Szilágyi Lajos (Vajasd) 1 frt, Ferenczi N. vasuti állomás főnök 50 kr, Szukup József 50 kr, Molnár István 2 frt, Mihálka László 50 kr, Kibának Ferencz 50 kr, Gáspár Géza 50 kr. Midőn az igen tisztelt felülfizetőknek a kegyeletes szent ezélra hozott áldozatukért hálás köszönetet mondunk, nem mulaszthatjuk el a krakkói ev. ref. egyházi előjárásának köszönetünket kifejezni a szükséges deszka, ingyen átengedésért, mint szintén Bürger Márton urnak is, ki szives volt a mulató helyet rendelkezésünkre bocsátani díj nélkül. Krakkó 1890. jul. 2. A rendezőség nevében: Bodor Lőrincz ren. biz. elnök. Brunner Károly.

Közgazdaság.

Boraink elárúsítása.

Midőn a legtöbb gazdasági ágak terményei, mint állattenyésztés, hus, gyapju és más termelési ágak utáni eddigi biztos jövedelmek, részint a tulprodukezió, részint a világ-konkurencia által bizonytalan jövedelmekké váltak; a bortermelésből elérhető jövedelemre kell figyelmenket fordítanunk.

Franciaország 30 és 66 millió hektoliter között termel, és azért 250-300 millió frank folyik be évenként az egész világból Franciaország jó léte emelésére...

Még Svájcban is, a hól pedig savanyu borterem, a szőlők a földirtokosnak nagy jövedelmét képezik. De nézük a közel Ausztriát, mely részben magyar borral látja el magát...

Magyarország bortermelését egész pozitívással meghatározni nem lehet, annyi bizonyos, hogy 8 millió forint a szőlővel beültetett terület után az évenkénti földadója...

Az tény, hogy a borfogyasztás és szükséglet a világ minden részeiben napról-napra növekedik. Khina, India, Afrika, Amerikában a bor mindenütt kereset cikk és a mi minden árucikknél a fődolog, a magyar bornak mindenütt jó hírneve van.

Magyarország a bortermelésben Európában a negyedik helyet foglalja el, és csak Franciaország Olaszország és Spanyolország szárnyalják túl. Ezzel megmondtuk, hogy Magyarország bortermelésében nagy nemzetgazdasági kincs rejlik, megérdemli fejlesztését.

Foly. köv.)

Felelős szerkesztőség: Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN. Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

Schwarze, weisse und farbige Seiden. Da maste von fl. 140 bis fl. 7.75 per Meter (18 Qual.) - versendet roben- und stückweis porto- und zollfrei d a Fabrik-Depot G. Henneberg, (K. u. K. Hofliefer.) Zürich Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto. (10)

Szám 615-890. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az abrudbányai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által közhírré tétetik, hogy Janouletu Simon és neje Tomus Mária végrehajthatóknak, Tomus Tódor Cocotiu végrehajtható elleni 1000 frt tőke, ennek 1886. november 9-től járó 6% kamatai, 12 frt 05 kr eddigi és ezután költések s járuléka behajtása végett az abrudbányai kir. járásbíróhoz tartozó Bucsum községi 1136. 1175 számú tjkben, megfelelő helysz. a foglalt kaszáló, szántó, legelő, kert, házhely, ház stb-ből álló, összesen 1394 forintra becsült ingatlanok az 1881. évi 60. t.-cz. 156. §. a) és d) pontja értelmében egészen és tartozékai az abrudbányai kir. bíróság telekvi hivatala helyiségében megatandó nyilvános bírói árverésen 1890. szeptember 17-n d. e. 10 óraker becsáron alól is - a becsár 10%-ának a bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett - elfognak adatni.

Vevő köteles a vételárak felét 30 nap alatt, a másik felét az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 60 nap alatt, és ugyanazon naptól számítandó 6% kamattal együtt a gyulafehérvári kir. adóhivatalnál a 39425/1881 sz. i. m. letéti szabályrendelet értelmében lefektetni.

Ezen hirdetményvel kibocsátott árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság és Bucsum község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóságtól. Abrudbányán, 1890. évi március hó 25-én.

László József, kir aljbíró.

Körülbelül huszezer raktárban eladott és mindenütt, minden rovar ellen a legjobb szernek tapasztaltatott

ujból olcsóbb lett.

Az eredeti üvegek J. ZACHERL névvel vannak ellátva, árak mostantól 5 kr, 30 kr, 50 kr és 1 frt.

E kitűnő szer feltűnő gyorsan elpusztít minden házibogarat, lakásokban vendéglőkben és konyhákban, butorokban és ruhákban, ugy a háziállatok, istállók, üvegházak és kertekben.

A mit papirban mérnek ki, az nem valódi 'Zacherl specialitás'

K A P H A T Ó :

Table listing agents for Zacherl products in various locations: Nagyenyeden, Gy.-Fehérvárt, Balázsfalván, Tövisen, with names like Winkler János, Cirner J. József, Bisztricsány Lajos, Sinberger Salamon, Heiskovits Leopold, Mihelyes Zsigm. urnál, Jakabffy Abert, Fröhlich Gyula, Sflakovich Jácint.

7-10

Szám 854 m. 1890.

Árlejtési hirdetmény.

Alsófehérvármegye tekintetes közigazgatási bizottsága f. évi július hó 9-én tartott ülésében 521 sz. a.kelt határozatával a következő építkezéseket u. m.

- 1) A Nagyenyed-torockói törvényhatósági közuton 3 fa-uteresz és egy hid építését 1002 frt 00 kr.
2) A felenyed-remete-abrudbányai törvényhatósági közuton 6 kőateresz építését 665 frt 64 kr.
3) A nagyenyed-esombord-háportoni törvényhatósági közuton egy fa-uteresz építését 202 frt 05 kr.
4) A magyar-csesztve m.-ludas és cintos-ózdí uton 5 fa átereszt építését 1056 frt 08 kr.
5) A felső marosujvár-szárnyvám m.-kereszei törvényhatósági közuton 2 fa átereszt építését 402 frt 10 kr.
6) A tövis-mihálczfalva- veresegyház-vizaknai törvényhatósági közuton 3 fa-átereszt és egy hid építését 944 frt 80 kr.
7) A hegyaljai törvényhatósági közuton 2 fa-átereszt építését 575 frt 94 kr.
8) A m.-szentimre koslád mihálczfalva balázsfalvi törvényhatósági közuton 5 fahid és 4 átereszt építését 4338 frt 93 kr.
9) gyulafehérvár-abrudbánya-topánfalvi törvényhatósági-közuton 3 kőhid 2 kőatereszt 1 fahid és 6 faatereszt építését 4457 frt 97 kr.
10) Az abrudbánya-körösbányai törvényhatósági közuton 4 kőhid és 30 mt: hosszú partfal építését 3167 frt. 20 kr.
11) Az alsó maros-váradja-dorombári törvényhatósági közuton 3 fa-átereszt építését 681 frt. 22 kr.
12) A koncza-bervei törvényhatósági közuton 3 fahid és 1 átereszt építését 1545 frt 72 kr.
13) A balázsfalva-veresegyházi törv. hatósági közuton 2 fahid építését - 610 frt 02 kr.
Összesen 19649 frt 67 kr. költség összeggel engedélyezte.

A fenn felsorolt munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1890 évi július 28-dik napjának délelőtti 10 órájára az alsófehérvármegyei m. kir. állam építészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati verseny tárgyalás hirdettetik.

Versenyezni öhajtók felhivatnak, hogy a fennebbi munkálatok elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó és a részletes feltételekben előírt 5 %-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat, melyeknek boríték címénél határozottan megjelölendő, hogy az ajánlat mely munkálatra illetve utvonatra tétetik, a kitűzött

nap délelőtti 10 órájáig a nevezett hivatalhoz anyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Egy boríték alatt csak egy utvonatra, vagy az összes építkezésekre tehető ajánlat.

Távirati vagy oly ajánlatok, melyeknek boríték címén az utvonat, melyre az ajánlat tétetik, meg jelölve nem lesz, nem fogadtnak el.

A szóban forgó építkezésekre vonatkozó tervek és költségvetések a nevezett m. kir. állam építészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Alsófehérvármegyei m. kir. államépítészeti hivataltól. Nagyenyeden 1890 július hó 15-én.

Szives megfigyelésül !!

Ezerszeresen kipróbált s orvosi tekintélyek és számos magános bizonyítványaival kitértetett készítmények Dr. Miller mohnóvénnyedve, meglepő hatású köhögés rekedtségnél, torokfájás, nyálkásodás, kezdődő tüdőgümónél és egyáltalán a légzőszervok minden gyuladásánál. - Tégelyben gyermekek és felnőttek számára. Egy tégely ára 50 kr.

Miller tyukszemalzsama

Csalhatatlan szer tyukszemek, szemölcsök és fájdalmas bőrkeményedések ellen. Ára egy dobozban levő üvegesnek eesettel és használati utasítással együtt 48 kr.

Valódián kaphatók: Nagyenyeden Ungerpek Miklós fűszerkereskedőnél. Szászrégenben Vermescher E. gyógyszerésznél. Deesen Nick F. fűszerkereskedőnél. Csikszereán Leicht F.-nél. Besztercezen Fischer testvéreknel. Gyulafehérvárt Fröhlich F. gyógyszerésznél. Fogarasban J. Bergleiter Sternborn J. és Glein R. gyógyszerészeknel. Nagyszébenben Reisenberger F.-nál. Marosvásárhelyt Nagy Sándor gyógy szerész a „vörös kereszt”-hez és Bucher M. kereskedőnél. Központi szétküldési raktár: (15-16)

Miller J, gyógyszerész Brassó.

Sz. 10-890. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatósága közhírré teszi, hogy a „Patria” takarékpénztár részvény társaság végrehajthatóknak, Filip Gerat és neje Filip Sári végrehajtható elleni 167 frt 60 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében a vizaknai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság határára fekvő, az ó-bogáthi 182. sz. tjkben A + 1-14. sz. a. megfelelő hr. számú ingatlanokra az árverést 1218 frt kiküldési árban elreádelte és hogy a megjelölt ingatlanok az 1890. évi július 24-ik napján d. e. 9 óraker Oláh-Bogáth község házánál megtartandó nyilvános árverésen kiküldési árban alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és a 3333-1881. sz. i. m. rendelet 8 §-ában kijelölt óradékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság. Vizakna, 1890.január 5.

A kivonat hitelet igazolja: Gruber István, kiadó.

Ny. Wokál Jánosnál Nagyenyeden, 1890